

LETNO POROČILO

CIPRA SLOVENIJA, DRUŠTVO ZA VARSTVO ALP

LETO: 2024

LJUBLJANA, 14. FEBRUAR 2024

1 PROJEKTI IN SODELOVANJA

1.1 TRAJNOSTNO NA DELO

Za čistejši zrak z uvajanjem ukrepov trajnostne mobilnosti v podjetjih in ustanovah

Projekt se osredotoča na uvajanje ukrepov trajnostne mobilnosti v podjetjih in ustanovah, saj so prav javne inštitucije (zdravstveni domovi, vzgojno-izobraževalne inštitucije ...) ter zaposlovalci (poslovne cone, podjetja) glavnimi generatorji prometa. V Sloveniji je 940 000 oseb delovno aktivnih, $\frac{2}{3}$ poti pa je še vedno opravljeno z avtom. Motoriziran prihod na delo in z dela je velik okoljski problem, priložnost za rešitev pa je v spremembi potovalnih navad.

Promet v Sloveniji ključno prispeva k podnebnim spremembam in povzroča visoke družbene stroške. Največ, kar 32 % vseh emisij TGP v Sloveniji izvira iz prometa. Cestni promet prispeva prek 99 % vseh izpustov, od tega jih je iz potniškega prometa 65%, avtomobili pa prispevajo 97 % teh emisij. Navkljub vse ostrejšim emisijskim standardom kakovost zraka v mestih ne dosega mejnih vrednosti, ki jih določajo evropski predpisi. Ogroženo je zdravje prebivalstva. Največji vpliv ima cestni promet (NO₂) ter delci (PM₁₀, 2,5) in O₃. Svetovna zdravstvena organizacija je onesnažen zrak prepoznala kot enega od petih največjih tveganj za zdravje ljudi.

1. Za dosego cilja ozaveščenega vodilnega kadra podjetij in javnih ustanov o upravljanju mobilnosti na trajnostni način bomo:

- pripravili in izvedli izobraževanja za podjetja in javne ustanove
- nadgradili spletno učilnico za mobilnostne koordinatorje

2. Za dosego cilja vzpostavitve podpore podjetjem pri prehodu na trajnostno upravljanje mobilnosti bomo:

- izvedli poziv in izbrali najbolj perspektivno podjetje/ustanovo za doseganje sprememb v mobilnostnih navadah zaposlenih
- nudili podporo podjetjem/ustanovam pri procesu evidentiranja in uvajanja ukrepov trajnostne mobilnosti (analiza modal split, predlog ukrepov s področja trajnostne mobilnosti, delavnica "behavior change management")
- izvedli promocijske kampanje v podjetju/ustanovi za podporo izvedenim ukrepom

3. Za dosego cilja vzpostavitve sodelovanja med NVO in deležniki s področja trajnostnega poslovanja bomo:

- organizirali sestanke s panožnimi organizacijami (Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtnimi zbornicami Slovenije...)
- organizirali sestanek s pristojnim ministrstvom o davčnih in drugih anomalijah, ki onemogočajo zelen prehod podjetjem na področju mobilnosti

4. Za dosego cilja ozaveščene splošne javnosti o vplivu prometnega onesnaževanja na kakovost zraka z delci bomo:

- izvedli posvet za strokovno in širšo javnost o kakovosti zraka z vidika prometnega onesnaževanja in delcev
- pripravili sporočila za medije
- diseminirali rezultate pilotnih aktivnosti projekta ter zaključke posveta
- pripravili novice in objave za družabna omrežja

- aktivirali profil društva na LinkedIn-u
- pripravili adreme za ciljne skupine

5. Za doseg cilja okrepljene NVO na področju ESG poslovanja in standardov upravljanja gospodarskih družb na področju trajnosti bomo:

- okrepili društvo na strokovnem področju svetovanja podjetjem pri trajnostnem poslovanju in poročanju, ki iz priporočilne faze v letu 2025 prehaja v obveznost ne samo velikih, temveč tudi srednjih in malih podjetij (udeležba vodje projekta na izobraževanju za "Strokovnjaka za poročanje in vodenje skladnosti na področju trajnosti", kar bomo omogočili tudi z zagotovitvijo lastnih sredstev)

Partnerji: CIPRA Slovenija

Trajanje projekta: december 2024–november 2025

Financer: Projekt financirata Eko sklad, j. s. in Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE).

Povezava: <https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/trajnostno-na-delo>

1.2 DELCI

Ogrevanje stavb in vpliv na kakovost zraka

Projekt se osredotoča na reševanje izzivov, povezanih z ogrevanjem na lesno biomaso. Usmerjen je v povečanje ozaveščenosti o vplivu trdih delcev na zdravje, zlasti tistih, ki nastajajo zaradi ogrevanja stavb na lesno biomaso. Na strokoven in premišljen način želimo ozaveščati javnost, spodbujati prehod na čistejše oblike ogrevanja ter podpirati gospodinjstva pri uvedbi trajnostnih rešitev.

Slovenija se uvršča med države z največjo onesnaženostjo zraka zaradi delcev PM10 in PM2,5 v Evropi. Ti pomembno vplivajo na zdravje ljudi. Glavna vira onesnaženja sta promet in ogrevanje, zlasti uporaba peči na lesno biomaso. Te, če niso pravilno vzdrževane in uporabljane, prispevajo kar 73 % emisij delcev PM2,5.

Za številne lastnike peči na lesno biomaso so drva dostopno, neodvisno in finančno ugodno gorivo. Vendar pogosto niso dovolj informirani o vplivih slabo vzdrževanih peči in neustreznega kurjenja na kakovost zraka in zdravje. Projekt bo zagotovil informacije o nevarnostih, rešitvah ter spodbudil njihovo aktivno sodelovanje pri uvajanju sprememb.

Lastniki prezračevalnih sistemov z rekuperacijo se zanašajo na njihovo sposobnost izboljšanja kakovosti notranjega zraka, regulacije vlage in zmanjšanja toplotnih izgub. Projekt bo preverjal, kako učinkovito ti sistemi filtrirajo trde delce iz zunanjega zraka, pri čemer bodo poudarjeni pomen rednega vzdrževanja, pravilne vgradnje in kakovosti opreme.

Institucije, kot so *Agencija RS za okolje (ARSO)*, *Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)*, *Ekosklad* in *Ministrstvo za okolje, prostor in energijo*, so neposredno vključene v merjenje, ozaveščanje in izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka. Projekt jim bo nudil vpogled v odzive prebivalstva, raziskovalno podporo ter predloge za učinkovito uvajanje in komuniciranje ukrepov.

Glavne projekte aktivnosti:

- Ozaveščanje: Priprava raziskave, informativnih gradiv in predlogov za izboljšanje sistema obveščanja o onesnaženju zraka.
- Spodbujanje sprememb: Analiza zakonodajnih ovir in izvajanje dogodkov za podporo prehodu na čistejše načine ogrevanja.
- Sodelovanje: Krepitev dialoga z odločevalci, javnimi institucijami in lokalnimi skupnostmi.
- Krepitev razprave: Organizacija dogodkov, priprava medijskih sporočil ter objave za širšo javnost o vplivih trdih delcev

Partnerji: Focus, društvo za sonaraven razvoj (vodilni partner), CIPRA Slovenija

Trajanje projekta: december 2024–november 2025

Financer: Projekt financirata Eko sklad, j. s. in Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE).

Povezava: <https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/ogrevanje-stavb-in-vpliv-na-kakovost-zraka>

1.3 NA DEŽELO PO DELO

Revitalizacija poklicev evropskega podeželja

Mladim bomo predstavili trajnostna delovna mesta na podeželju in raziskali njihove motivacije ali zadržke za delo v takih poklicih. Vzpostavili bomo osebni stik z ljudmi, ki takšne poklice opravljajo, omogočili prenos praktičnih, tudi digitalnih znanj za njihovo opravljanje. Skupaj bomo poklicem poiskali svežino, potrebno za današnji čas.

S projektom naslavljam problematiko odseljevanja mladih iz ruralnega okolja in opuščanja "zelenih poklicev". Ugotovitve kažejo, da je glavni razlog odseljevanja mladih s podeželja poleg študija ravno pomanjkanje zaposlitev. Rezultati Erasmus+ projekta Alpski kompas kažejo, da bi mladi v primeru ustreznih zaposlitev na podeželju tam želeli ostati.

Mladi se pogosto ne zavedajo potenciala podeželja, ne poznajo vseh poklicev, ki jih lahko tam opravljajo, oziroma imajo o poklicih na podeželju negativno mnenje. S projektom želimo zato poklice kmetovalec, pastir, vinar in naravovarstveni nadzornik približati mladim.

Cilji projekta:

- okrepiti kompetence projektnih sodelavcev in organizacij za spodbujanje izbire zelenih, ruralnih delovnih mest (in njihovo ohranjanje)
- krepitev strokovnih znanj mladinskega dela in njegov razvoj na podeželju
- raziskava potreb za revitalizacijo in digitalizacijo ruralnih poklicev
- izboljšanje položaja mladih v ruralnem okolju, dvig kompetenc za zaposljivost mladih v zelenem sektorju na podeželju
- s pripravo smernic za revitalizacijo ruralnih poklicev vplivati na posodobitev vsebin formalnega izobraževanja izbranih ruralnih poklicev, prepoznavanje in priznavanje mladinskega dela,
- izboljšati razumevanje povezave blaženja podnebnih sprememb, trajnostnega razvoja in ohranjanja ruralnih poklicev,

- zboljšati ugled ruralnih poklicev.

Slika 1: Delavnica za krepitev kompetenc za zaposljivost v zelenem sektorju na podeželju

Glavne aktivnosti:

- webinar "Izmenjava znanj"
- delavnica "Krepitev kompetenc za zaposljivost v zelenem sektorju na podeželju"
- intervjuji (30) z mladimi iz obravnavanih poklicev: ugotavljanje potrebnih kompetenc, izboljšava digitalnega vidika poklicev,
- »poklic v praksi«: organizacija prijetnih neformalnih dogodkov (4) za predstavitev poklicev, izmenjavo znanj - dan z mladim kmetom, naravovarstvenim nadzornikom, pastirjem in vinogradnikom,
- videopredstavitve poklicev (4),
- priporočila za izboljšanje učnih načrtov,
- priprava poročila potrebnih znanj in kompetenc (1), ki ga bomo posredovali mladinskim centrom in mladinskim organizacijam (20),
- delavnice s šolami (2 na gimnaziji, 2 na poklicnih šolah).
- organizacija enotedenske izmenjave na kmetiji med slovenskim in italijanskim mladim
- priprava smernic za revitalizacijo poklicev za ohranitev poklicev v sodobnem času
- zaključni dogodek na sejmu Agra.

Partnerji: Zveza podeželske mladine Slovenije (vodilni partner), Kiriku, Società Cooperativa Sociale ONLUS (italijanski partner), CIPRA Slovenija

Trajanje projekta: september 2024–november 2025

Financer: Projekt sofinancira program Evropske unije Erasmus+ (sredstva so bila podeljena s strani nacionalne agencije Movit).

Povezava: <https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/na-dezelo-po-delo-revitalizacija-poklicev-evropskega-podezelja>

1.4 JALPPE

Z JPP do dolin in peš do višin

Namen projekta je preko promocijskih aktivnosti in predstavitve obstoječih alternativ v obliki kampanje prispevati k zmanjševanju obremenitev okolja, predvsem izboljšanja kakovosti zraka, s spodbujanjem uporabe javnega potniškega prometa do izhodišč planinskih poti in začetka planinskih izletov nižje v dolini, saj so visokogorski ekosistemi veliko bolj občutljivi in ranljivi kot tisti nižje

Cilji projekta:

- povečanje zavedanja o nujnosti vpeljave trajnoste mobilnosti v prostočasne dejavnosti in sprememba vedenja planincev, pohodnikov.
- ustvariti skupno zavedanje in razumevanje ter usposobljenost strokovnih delavcev na področju planinstva in turizma.
- izboljšanje dostopnosti informacij o javnem potniškem prometu.
- spremljanje obiska na enem izmed prometno bolj obremenjenih planinskih izhodišč v Sloveniji

Glavne projektne aktivnosti:

- Izvedba kampanje za spodbujanje uporabe JPP za planinske izlete
- Vzpostavitev delovne skupine podpornikov in multiplikatorjev rezultatov
- Izvedba promocijske kampanje uporabe javnega prevoza za obisk hribov/gora
- komunikacijski načrt
- grafična podoba ali "gif"
- promocijski video
- izvedeni 3 planinski izleti
- izvedba aktivne tiskovne konference za novinarje
- zbirka dosega kampanje in uspešnosti kampanje - objave in označbe na socialnih omrežjih
- Usposabljanje za strokovne delavce v planinstvu in turizmu
- izvedena usposabljanja za strokovne delavce v planinstvu in turizmu
- predstavitev na Naravovarstvenem planinskem večeru
- Digitalna podpora promociji planinskih izletov z JPP
- Nadgradnja aplikacije maPZS s slojem voznih redov JPP
- Štetje obiskovalcev s senzorji
- štetje obiskovalcev s senzorji na 7 lokacijah na Vršiču za obdobje glavne turistične sezone (junij-november: 6 mesecev)
- pridobitev podatkov prometnega števca na cesti Kranjska Gora-Vršič
- prikaz pridobljenih podatkov v že obstoječi spletni aplikaciji Tourismflows

Slika 2: Novinarska konferenca

Partnerji: Planinska zveza Slovenije (vodilni partner), CIPRA Slovenija

Trajanje projekta: junij 2024–maj 2025

Financer: Projekt financirata Eko sklad, j. s. in Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE).

Povezava:

<https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/jalppe>

1.5 GROUND:BREAKING

Izboljšanje tal, podnebja in biotske raznovrstnosti z izvajanjem preprečevanja prekrivanja tal na urbanih in periurbanih območjih v Alpah

Tla so ključni naravni vir, od katerih je odvisno naše preživetje. Projekt Ground – breaking, ki ga vodi CIPRA, opozarja na pomen “odpečatenja” pozidanih talnih površin in izboljšanja kakovosti tal. Tla zagotavljajo pridelavo hrane, hlajenje, shranjevanje vode in vezavo CO₂. S skrbjo za izboljšanje tal pomagamo naravi in sebi.

Projektni cilji:

- okrepiti in povečati pomen projektne teme, tj. preprečevanja prekrivanja tal in povečanja vrednosti tal, na politični ravni,
- prikazati konkretno izvajanje ukrepov preprečevanja prekrivanja tal in/ali povečanja vrednosti tal.

Skupine za dialog in ciljne skupine:

- delovne skupine Alpske konvencije in Strategije EU za alpsko regijo (EUSALP),
- strokovni delavci, zaposleni v organih javne uprave,
- zaposleni v organih lokalne skupnosti,
- odločevalci,
- oblikovalci politik,
- podjetja,
- organizacije civilne družbe.

Slika 3: Izvedba delavnice v Tolminu - Rodovitna prst v tvojih rokah

Projektni aktivnosti:

- spremljanje štirih vzorčnih občin v Avstriji, Italiji, Nemčiji in Sloveniji pri pripravi in izvajanju načrtovanih ukrepov na področju odpiranja tal ter zagotavljanje svetovalne podpore;
- niz transnacionalnih spletnih seminarjev, katerih namen je seznaniti udeležence z obstoječimi mednarodnimi strategijami, ki so povezane s tematiko tal (Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, zakonodaja EU o spremljanju in odpornosti tal, zakon o obnovi narave, Globalni okvir Kunming - Montreal za biotsko raznovrstnost ipd.);
- nacionalni spletni seminarji (v ustreznem nacionalnem jeziku), ki se osredotočajo na prevladujočo politiko varstva tal, jo primerjajo s cilji mednarodnih strategij in kažejo, kateri so možni načini za ukrepanje;
- dejavnosti komuniciranja in ozaveščanja javnosti o projektni temi: jedrni del projekta je vsealpski natečaj, na katerega se lahko prijavijo občine, oblikovalci politik, podjetja in

organizacije civilne družbe, ki predložijo svoje ukrepe za preprečevanje prekrivanja tal z neprepustnimi materiali in varstva tal, katerih namen je izboljšati biotsko raznovrstnost tal.

Trajanje projekta: maj 2023 – marec 2026

Partnerji: CIPRA International (vodenje projekta), CIPRA Italija, CIPRA Slovenija, CIPRA Avstrija, CIPRA Nemčija, CIPRA Francija - pridruženi partner, ki ga financira francosko Ministrstvo za okolje (Ministrstvo za ekološki prehod in teritorialno kohezijo)

Financer: Projekt finančno podpira nemško Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave, jedrsko varnost in varstvo potrošnikov (BMUV)

Spletna stran: <https://www.cipra.org/sl/cipra/international/projekti/tekoci-projekti/ground-breaking>

1.6 VIA ALPINA YOUTH – WALKING THE CHANGE

Dostopnost in socialna pravičnost sta v alpskem svetu ključna izziva za aktivnosti na prostem. CIPRA International se bo tej temi skupaj s partnerskimi organizacijami posvetila na treh mednarodnih dogodkih ter pri tem izmenjala znanje in izkušnje ter iskala možnosti za spodbujanje vključevanja in raznolikosti. Mladi iz različnih družbenih okolij, vključno s tistimi, ki so gibalno ovirani, bodo tako lahko *Via Alpina* spoznavali na pohodniških izletih in turah, ob prenočevanju na prostem kakor tudi na ekskurzijah, kjer se bodo seznanili s primeri dobre prakse. Teme, ki jih bodo obravnavali, bodo med drugimi problematika divjega kampiranja v naravnem okolju, varstvo okolja in podnebne spremembe. Izvajanje projekta je finančno omogočil program EU *Erasmus+*.

Cilji projekta:

1. zagotoviti večjo prepoznavnost *Vie Alpine* in trajnostnih pobud, ki se odvijajo vzdolž poti;
2. mladim vzdolž *Vie Alpine* zagotoviti možnosti za odkrivanje krajev in pobud za trajnostni razvoj (»utopije«);
3. omogočiti, da bo *Via Alpina* postala dostopnejša in bolj vključujoča za vse skupine prebivalstva;
4. spodbujati skupne vrednote in delovanje civilne družbe v Alpah s pomočjo čezmejne kulturne izmenjave vzdolž *Vie Alpine*;
5. ozaveščati mlade o pomenu varstva okolja na območju Alp;
6. spodbujati ogljično nevtralna potovanja, kar bo pripomoglo k omilitvi posledic podnebne krize.

Projekt *Via Alpina Youth* ozavešča mlade o temah, pomembnih za celoten alpski prostor, kot so npr. divje kampiranje, zdravje in sodelovanje mladih v družbenih procesih.

Slika 4: *Visit Utopia* - Sončni grič

Aktivnosti:

- 3 mednarodni tabori: Trst/I (poleti 2023), Švica (poleti 2024) in Francija (poleti 2025);
- 2 pohodniški vikendi *Yes, we camp* (med drugim v Franciji in Nemčiji);
- *Visit Utopias*: 6 portretov v obliki kratkih videov, podcastov in objav o navdihujočih pobudah in ljudeh, ki živijo skladno s trajnostnimi načeli;
- delavnice za projektne partnerje na temo komuniciranja in mladinskega dela;
- izobraževalni obiski na delovnih mestih (job shadowing).

Slika 5: Visit Utopia z gorsko reševalko na poti Via Alpina

Trajanje projekta: 1. 1. 2023–31.12. 2025

Partnerji: CIPRA International, CIPRA Nemčija, CIPRA Francija, CIPRA Italija, CIPRA Slovenija, CIPRA Južna Tirolska, CIPRA Švica, En passant par la Montage/F, Wild Routes/I, Aurelia e.V.

Financer: Projekt sofinancira program Evropske unije Erasmus+

Spletna stran: <https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/via-alpina-youth-2013-walking-the-change>

1.7 AKTIVNO V ŠOLO IN ZDRAVO MESTO

Program Aktivno v šolo in zdravo mesto je namenjen spodbujanju aktivne hoje v šolo, promociji koristi aktivne mobilnosti za zdravje, dobro počutje in razvoj otrok in odraslih ter usposabljanju akterjev za načrtovanje hoji in zdravju prijaznega oziroma zdravega življenjskega okolja.

Program spodbuja aktivno hojo v šolo ter ozavešča o pomenu aktivne mobilnosti za zdravje in dobro počutje. Izpostavlja prispevek hoje k družbeni enakosti in povezanosti prebivalcev ter še posebno skupin, ki so odvisne od hoje (otroci, starejši, starši in skrbniki majhnih otrok, invalidi ter druge senzorno in fizično ovirane osebe). Izpostavlja hojo kot prometno prakso, ki hkrati prispeva k povečanju redne telesne dejavnosti in varstvu okolja ter blaženju podnebnih sprememb. Program tudi širi znanje o načrtovanju hoji in zdravju prijaznega (hodljivega in zdravega) ter univerzalno dostopnega bivalnega okolja.

Cilje program uresničuje s tremi vrstami dejavnosti:

- podpora šolam in občinam pri spodbujanju aktivne mobilnosti na poti v šolo,
- praktično usposabljanje prostorskih načrtovalcev in občin za pripravo lokalnega načrta hodljivosti s predstavitvijo procesa in orodij za pripravo lokalnega načrta hodljivosti na osnovi praktičnih primerov,
- izdelava, predstavitev in širjenje priročnika za načrtovanje hoji prijaznega okolja.

Poseben poudarek je namenjen razvoju skupnostnega pristopa k načrtovanju, oblikovanju širokih lokalnih zaveznih in spodbujanju vključevanja uporabnikov v načrtovanje ter učinkovitega medsektorskega in medgeneracijskega sodelovanja ter naslavljanju potreb v prometu de-privilegiranih skupin uporabnikov (otrok, invalidov, starejših).

Nosilec programa: IPoP – Inštitut za politike prostora

Partner: CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp

Sofinancer: Ministrstvo za zdravje RS

Trajanje programa: 2022 – 2025

Spletna stran:

<https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/aktivno-v-solo-in-zdravo-mesto>
www.aktivnovsolo.si

1.8 ALPSKI TEDEN

Slika 6: Alpski teden v Novi Gorici

V okviru slovenskega predsedovanja Alpski konvenciji, se je med 23. in 25. septembrom v Novi Gorici odvijal Alpski teden – Alpe v naših rokah. CIPRA Slovenija je bila del organizacijske ekipe, ki jo je sestavljalo 12 organizacij.

Alpski teden je prireditev posvečena trajnostnemu razvoju alpske regije, kjer se zberejo najrazličnejši udeleženci in udeleženke, vključno z oblikovalci in oblikovalkami politik, raziskovalci in raziskovalkami, nevladnimi organizacijami, predstavniki in predstavnicami civilne družbe ter lokalnim prebivalstvom. Ta mednarodni dogodek je bil

priložnost za oceno napredka pri ohranjanju biotske raznovrstnosti alpskega prostora, boju proti podnebnim spremembam ter izboljšanju kakovosti življenja alpskih skupnosti.

Spletna stran: <https://www.alpweek.org/language/sl/>

1.9 ALPSKI KOMPAS: MLADI ZA KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE V ALPAH

Številni mladi zaradi pomankanja poklicnih in osebnih priložnosti zapuščajo alpski prostor. Poleg tega podnebna kriza ogroža tudi ekosisteme, posledično pa se kakovost življenja zmanjšuje. Ključno je, da se čim prej prilagodimo posledicam družbene in ekosistemske krize ter prisluhnemo potrebam in izzivom mladih. S tem bomo zagotovili trajnostni in prostorsko uravnoteženi razvoj Alp za sedanje in prihodnje generacije.

Kakovost življenja je ena izmed prednostnih tem, ki jih naslavlja slovensko predsedovanje Alpski konvenciji. Projekt "Alpski kompas: Mladi za kakovost življenja v Alpah" obravnava nadnacionalni izziv vključevanja vidika kakovosti življenja v politične dokumente. Cilj projektnih partnerjev je poudariti nadnacionalni vidik mladih v Alpah. Mladi se soočajo s podobnimi izzivi, ki jih nacionalne politike pogosto ne morejo ustrezno obravnavati, saj je potrebno čez regijsko sodelovanje.

Cilji projekta:

1. Okrepiti projektne sodelavce in partnerske organizacije: za transnacionalno in medresorsko delo na področju kakovosti življenja kot orodja za udejanjanje vrednot in ciljev EU, izboljšati razumevanje potreb in izzivov mladih v Alpah, nadgraditi kompetence za mladinsko delo.
2. Mlade iz Slovenije, Nemčije in Francije: angažirati, povezati in opolnomočiti za aktivno državljanstvo ter zagovorništvo za vrednote in cilje EU (s poudarkom na alpskem prostoru), jim dati priložnost za državljansko udeleževanje v formalni in neformalni učeči aktivnosti na lokalnem in mednarodnem nivoju.
3. Ozaveščati odločevalce, strokovnjake in javnost tako na alpski lokalni ravni kot tudi širše o uresničevanju vrednot in ciljev EU, pristopih za reševanje okoljskih, ekonomskih in socialnih izzivov ter zagotavljanje kakovosti življenja v Alpah.

Slika 7: Predstavitev postulatov na Stalnem odboru Alpske konvencije

Glavne aktivnosti:

- Webinar in delavnica za projektne partnerje na temo kakovosti življenja in dela z mladimi,
- Raziskava o kakovosti življenja ter priprava in izvedba intervjujev z mladimi (10 poglobljenih intervjujev),
- Webinar in delavnica za mlade na temo kakovosti življenja ter okvirov alpskih politik in priložnostih za mladinsko participacijo v Alpah,
- Izvedba živih laboratorijev z mladimi (6 izvedb, dve v vsaki državi),
- Oblikovanje in predstavitev postulatov Stalnemu odboru Alpske konvencije,
- Dosje »Kakovost življenja in mladi v Alpah - primer Slovenije, Francije in Nemčije« - zbirka projektnih rezultatov.

Partnerji: CIPRA Slovenija (vodilni partner), CIPRA Nemčija, CIPRA Francija, CIPRA International

Financer: Projekt sofinancira program Evropske unije Erasmus+

Višina odobrenih sredstev: 60.000,00 €

Trajanje projekta: januar 2023 – julij 2024

Spletna stran: <https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/pretekle-ativnosti/mladinski-projekti/alpski-kompas-mladi-za-kakovostno-zivljenje-v-alpah>

1.10 JELOVIZA

Za izboljšanje stanja ekosistemov in ohranjanje kvalifikacijskih vrst na območju Natura 2000 na Jelovici ter priprava modela upravljanja, ki v odločevalskih procesih upošteva ekosistemske storitve

Območje Jelovice predstavlja pomembno območje ohranjene narave v Sloveniji in predstavlja dragocene habitate na Območju Natura 2000 (9 varovanih vrst ptic, ilirski bukovi gozdovi, gorska travišča, metulji, naravna rezervata Barje Ledine in Za Blatom in druge naravne danosti (jame, brezna, vrtače, drugi kraški pojavi). V zadnjih desetih letih so Jelovico prizadele številne **naravne ujme** (vetrolom, snegolom, žledolom), ki so ustvarile pogoje za namnožitev **podlubnikov** in s tem pokazale ranljivost tega območja.

Ključno izhodišče projekta JeloviZA je prispevati k zmanjšanju ranljivosti območja glede na posledice podnebnih sprememb, pravočasno nasloviti spremljajoče izzive prilagajanja nanje ter ga tako ohraniti za naše potomce.

Slika 8: Zaključni dogodek projekta JeloviZA in Model upravljanja območja Jelovice

Območje Jelovice se sooča z interesi različnih deležnikov, zato je toliko pomembnejše, da njihova znanja, izkušnje in pričakovanja združimo v **Modelu upravljanja območja Jelovice**.

Izhodišča projekta so bila oblikovana marca 2021, ko se je na posvetu zbralo kar 22 predstavnikov iz strokovne in javne sfere (župani občin, predstavniki Zavoda za turizem, Zavoda za gozdove, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Zavoda za varstvo kulturne dediščine, CIPRA, razvojne agencije in ostali). Strinjali smo se, da je potreben celovit pristop k prihodnjem razvoju območja Jelovice in da je potrebno zanj postopati odgovorno, preudarno, daljnovidno in trajnostno.

Cilji projekta:

- obnova ekosistemov,
- analiza stanja habitatov in kvalifikacijskih vrst na Jelovici,
- participativna priprava Modela upravljanja,
- ogled dobrih praks,
- vrednotenje ekosistemskih storitev,
- conacija območja,
- ozaveščanje in strokovno usposabljanje,
- izvedba komunikacijskih kampanj.

Partnerji: CIPRA Slovenija (vodilni partner), Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije, Razvojna agencija Sora, Občina Železniki ter CIPRA International.

Trajanje projekta: maj 2022–maj 2024

Financer: Projekt **JeloviZA** sofinancirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi Finančnega mehanizma EGP v višini 1.143.298,04 EUR.

Povezavi:

<https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/pretekle-ativnosti/projekti-na-podrocju-varstva-narave-in-upravljanjem-z-naravnimi-viri/jeloviza>

<https://www.ra-sora.si/projekt/jeloviza/>

1.11 TRATA 2.1

S projektom **Trata, industrijska cona za 21. stoletje**, spodbujamo zaposlene k spremembi potovalnih navad, povečujemo število prihodov na delo na trajnostni način in s tem prispevamo k ublažitvi podnebnih sprememb.

V industrijsko cono Trata na severovzhodu Škofje Loke dnevno prihaja na delo okoli 5000 zaposlenih. Po ocenah treh podjetij, ki sodelujejo pri projektu (Knauf Insulation, LTH Castings, Sibo G) okoli 94 % zaposlenih na delo prispe z avtomobilom, kar povzroča prometne zastoje, zmanjšano varnost v prometu, izpuste toplogrednih plinov in s tem niža kvaliteto življenja na širšem območju.

Na ravni industrijskih con v Sloveniji ne obstajajo nobene smernice za reševanje izzivov trajnostne mobilnosti, prav tako na ravni industrijske cone Trata ni pripravljen noben strateški dokument, ki bi reševal omenjene izzive. Zato smo se različni partnerji iz javnega sektorja, razvojnih agencij, gospodarstva in eksperti s področja trajnostne mobilnosti povezali v konzorcij in prijavi skupen projekt v katerem bomo **spodbujali zaposlene, da na delo prihajajo na trajnosten način**. S pozitivno spremembo potovalnih navad zaposlenih bomo prispevali k ublažitvi podnebnih sprememb.

V okviru projekta bo Občina Škofja Loka zgradila manjkajoč del dvosmerne kolesarske steze v vzhodnem delu poslovne cone in povezala industrijsko cono Trata z Godešičem. Sodelujoča podjetja bodo dobila individualne mobilnostne načrte s konkretnimi ukrepi za spodbujanje zaposlenih k trajnostnemu načinu prihoda na delo in mobilnostnega koordinatorja, ki bo bdel nad procesom. Vsako podjetje bo pridobilo kolesarnico, kupilo električna kolesa za zaposlene in postavilo električno polnilnico za električna kolesa. Kako podjetja v tujini spodbujajo svoje zaposlene, da na delo prihajajo na trajnosten način si bomo ogledali v Liechtensteinu, kjer bomo pri tamkajšnjih podjetjih spoznali primere dobrih praks in to prenašali v škofjeloško okolje. V sklopu projekta bomo pripravili smernice za reševanje izzivov trajnostne mobilnosti na ravni industrijskih con v Sloveniji, ki bodo temelj za podobne projekte v državi.

S promocijskimi in organizacijskimi ukrepi bomo prednosti trajnostnih oblik mobilnosti predstavljali zaposlenim in jih nagovarjali k spremembi načina prihoda na delo; naš cilj je, da bi vsaj 4 % zaposlenih v sodelujočih podjetjih spremenilo svoje potovalne navade v smer trajnostnih oblik mobilnosti in tako postavili dober zgled za ostala podjetja v IC Trata in širše.

Partnerji: Občina Škofja Loka (vodilni partner), Razvojna agencija Sora, IPoP – Inštitut za politike prostora, CIPRA Slovenija, Knauf Insulation d.o.o., LTH Castings d.o.o., SIBO G d.o.o. ter CIPRA International.

Slika 9: Partnerji projekta Trata, zaključni dogodek

Trajanje projekta: september 2022–maj 2024

Financer: Projekt Trata 2.1 sofinancirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi Finančnega mehanizma EGP v višini 1.070.023,60 EUR.

Povezavi:

<https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/pretekle-ativnosti/promet/trata-2-1.1>

<https://www.ra-sora.si/projekt/trata21/>

1.12 POVEZANI ZA GOZDOVE

Podnebne spremembe so eden izmed glavnih vzrokov za zmanjšanje biotske pestrosti. V projektu "Povezani za gozdove" naslavljamo izgubo biotske pestrosti v slovenskih gozdovih kot posledico podnebnih sprememb in izkoriščanja gozdov za ekonomsko korist.

Biotska pestrost je ključna za normalno delovanje gozdnih ekosistemov. V kolikor se ravnovesja (zaradi podnebnih sprememb) znotraj le teh porušijo, gozd ne more več opravljati svoje primarne funkcije. Samo biotsko pestri ekosistemi lahko zagotavljajo koristi za družbo - omogočajo filtracijo vode in zraka, skladiščenje ogljika, zadrževanje zemljine, vir surovin in družbene funkcijo kot je prostor za sprostitev in rekreacijo. Ena izmed učinkovitih možnosti za ohranjanje biotske pestrosti je vzpostavljanje zaščitene območij oziroma gozdnih rezervatov. Gozdni rezervati so naravni gozdovi, ki so prepuščeni naravnemu razvoju. Do gospodarjenja z gozdom v njih ne prihaja več.

V ospredju projekta je zagovorniška kampanja s pomočjo katere bomo organizacijam civilne družbe omogočili, da bomo sposobni skupaj pravočasno in strokovno izvajati zagovorniško vlogo za trajnostno upravljanje z gozdovi. Po drugi strani pa se bomo s pomočjo protokola odzivanja lahko ustrezno odzivali

na hitro pripravljene, nepremišljene in netrajnostne odločitve pri upravljanju gozdov. V okviru projekta bomo hkrati preverili možnosti vzpostavitve gozdnih rezervatov manjših velikosti (npr. 1 ha in več) na površinah v zasebni lasti. Pri tem je potrebno izpostaviti dejstvo, da bodo zasebni lastniki z zavezo za prenehanje gospodarjenja v njihovih gozdovih posledično upravičeni do nadomestil, kljub temu pa bodo zemljišča še vedno ostala v njihovi lasti. To sicer ni praksa pri vzpostavljanju gozdnih rezervatov in zavarovanih območij.

Slika 10: Junaki kampanje za več naravi prepuščenih gozdov

Višina odobrenih sredstev: 48.574,31 €

Trajanje projekta: junij 2023 – maj 2024

Spletna stran: <https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/pretekle-ativnosti/projekti-na-podrocju-varstva-narave-in-upravljanjem-z-naravnimi-viri/povezani-za-gozdove-1>

1.13 MREŽA ZA PROSTOR

CIPRA Slovenija je aktivna članica Mreže za prostor, ki prav tako podpira aktivnosti Koalicije za trajnostno prometno politiko znotraj Podnebnega programa mreže - aktivno upravljamo spletno stran KTPP: www.prometnapolitika.si

Trajanje projekta: do maja 2024

1.14 MREŽA PLAN B ZA SLOVENIJO

V letu 2024 smo sodelovali v delovnih skupinah za varstvo narave, okolje in zdravje, ekološko kmetijstvo in samooskrba, koordinirali smo Koalicijo za trajnostno prometno politiko. Podrobneje predstavljamo aktivnosti KTPP - Člane Koalicije smo obveščali o novostih in spremembah na področju (večinoma slovenske) prometne politike, koordinirali izmenjavo stališč in oblikovanje odzivov. V letu 2024 smo izvedli sledeče aktivnosti:

- **Kampanja:** najprej vozni red, nato infrastruktura – predstavili smo rešitve za JPP, ki koristijo potnikom in javnim financam – taktni vozni red.
<https://prometnapolitika.si/najprej-vozni-red-nato-infrastruktura-predstavili-smo-resitev-za-potniski-promet-ki-koristi-potnikom-in-javnim-financam/>

Trajanje projekta: do maja 2024

2 STORITVE

2.1 OBČINSKA CELOSTNA PROMETNA STRATEGIJA ŠOŠTANJ

V konzorciju s Tatjano Marn, MARN & MARN d.o.o., smo v maju 2024 pristopili k pripravi Občinske celostne prometne strategije za Občino Šoštanj. Akcijski načrt je bil s strani župana potrjen že v novembru 2024, celoten dokument pa bo v obravnavi in potrditvi na občinskem svetu v Marcu 2025.

Več informacij: https://www.sostanj.si/search?search_term=OCPS

2.2 STROKOVNA PODPORA DEMONSTRACIJSKEMU PROJEKTU DEEP SLOVENIA PROJECT ON MOBILITY – NCPS

EIT Climate-KIC je v sodelovanju z Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo vodil proces priprave Deep Demonstration Policy Lab, kjer je CIPRA Slovenija sodelovala pri pripravi strokovnih podlag v okviru koncepta Triple Access Planning (TAP). Koncept TAP v cilj prometnega sistema postavlja dostopnost in ne mobilnost, ki jo dosežemo skozi tri sfere - fizično mobilnostjo (klasični prometni sistem), s prostorsko bližino (integracijo prostorskega načrtovanja in prometnega načrtovanja) ter digitalizacijo (dostop do storitev brez poti, sodoben tehnologije pri načrtovanju mobilnosti, avtonomna vozila ipd.). CIPRA Slovenija je prevzela pripravo raziskave na področju prostorske bližine (t.i. spatial proximity). Pregledali smo evropske in slovenske strateške dokumente in zaveze, postavljene cilje, opredelili trende v prostoru in pripravili SWOT analizo. V okviru naloge smo sodelovali na dveh delavnicah, proces je potekal v angleškem jeziku.

Rezultat sodelovanja je osnutek vizije in ciljev za Državno celostno prometno strategijo, ki jo bo Slovenija pripravljala v letu 2025-2026 in načrtuje sprejem do 2026 (skladno z Zakonom o celostnem prometnem načrtovanju).

Slika 11: Delavnica koliko več je preveč

2.3 IZVEDBA DELAVNICE O NOSILNI ZMOGLJIVOSTI: HOW MUCH IS TOO MUCH?

V maju 2024 smo za slovenske in tuje študente v okviru programa Erasmus+ izvedli delavnico o nosilnih zmogljivostih. Na delavnici je sodelovalo 21 študentov študijske smeri turizma iz Portugalske, Nemčije in Slovenije.

2.4 STROKOVNA PODPORA VZPOSTAVITVE JZ KSA

Od avgusta do novembra 2024 smo nudili strokovno podporo Združenju Kamniško-Savinjske Alpe pri procesu ustanavljanja Javnega zavoda Kamniško-Savinjske Alpe. Na podlagi poglobljenega anketnega vprašalnika smo zasnovali delavnico za strateško usmeritev delovanja Zavoda in pripravo osnutka ustanovitvenega dokumenta ter predstavitev le tega županom šestih občin.

Slika 12: Delavnica za strateško usmeritev JZ KSA

2.5 IZVEDBA PREDAVANJ O TRAJNOSTNI MOBILNOSTI

Izvedli smo tudi 2 predavanja na temo trajnostne mobilnosti za 2 občini v času Evropskega tedna mobilnosti, Občino Trebnje in Škofljica.

3 SODELOVANJE S CIPRO INTERNATIONAL IN V MREŽI CIPRA

CIPRA Slovenija pri svojem rednem delu sodeluje tudi z mednarodno mrežo CIPER, predvsem pa s CIPRO International.

Aktivno smo sodelovali v procesu **priprave stališča o prometu**.

Spremljanje kazalnikov napredka in poročanje ostalim CIPRA-am o prispevku na nacionalni ravni.

S CIPRO International smo tudi v I. 2024 sodelovali pri izdajanju elektronskega novičnika Alpmedia, ki ga bere več kot 27.000 bralcev s celotnega alpskega loka.

S CIPRO International smo sodelovali pri izdaji ene številke revije Alpe na odru, izdanih v slovenščini, nemščini, italijanščini in francoščini. Revija 2024 je obravnavala tematiko zdravja okolja in ljudi. Alpe na odru št. 111 – Zdrave Alpe, zdravi ljudje

Slika 13: Ena izmed delavnic na Alpstocku

V februarju 2024 smo se vsi zaposleni v mreži CIPRA srečali v Brixnu, kjer smo znotraj dvodnevne dogodka krepili kompetence medsebojnega sodelovanja in delovanja organizacij.

Skladno z dogovorom sprejetim na Občnem zboru CIPRE International, od leta 2023 CIPRA International in nacionalne CIPRE spremljamo ogljični odtis organizacije, skladno s protokolom GHP, izračune pripravi neodvisno švicarsko podjetje MyClimate. V letu 2023 je ocena CO₂ 5 ton, največ za organizacijo dogodkov in s tem povezanimi potovanji.

4 DODATNE AKTIVNOSTI

4.1 ALPSKA KONVENCIJA

CIPRA Slovenija ima v Medresorski koordinacijski skupini Alpske konvencije vlogo opazovalke. Redno se udeležujemo sestankov in spremljamo mednarodno dogajanje, povezano z uresničevanjem ciljev Alpske konvencije in slovenskim predsedovanjem Alpski konvenciji.

4.2 SODELOVANJE V SVETU TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA

CIPRA Slovenija je imela v svetu Triglavskega narodnega parka svojega predstavnika, mag. Boruta Peršolja, ki v obdobju 2020–2024 v svetu TNP predstavlja zainteresirane nevladne organizacije. V letu

2024 je do avgusta svet JZ TNP zasedal trikrat. Z avgustom se je začelo novo obdobje, CIPRA Slovenija je ponovno oddala kandidaturo za predstavnico nevladne organizacije v svetu. Za naslednja štiri leta je predstavnik nevladnih organizacij Tony Mlakar iz Alpe Adria Green.

Vabilo in gradiva: <https://www.tnp.si/sl/javni-zavod/uprava/svet-in-strokovni-svet-zavoda/>

4.3 ČLANSTVO V MREŽI TRANSPORT & ENVIRONMENT

Z marcem 2024 smo se tudi uradno pridružili mreži Transport & environment. Člani mreže so vodilni zagovorniki s področja prometa in energije. Že več kot 30 let oblikujejo ključne evropske okoljske zakone.

4.4 STATUS V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

Pridobili smo tudi status v javnem interesu s področja trajnostne mobilnosti.

Slika 14: Skupinska fotografija v Jami pod cesto

4.5 DRUŠTVEN IZLET V JAMO

Aprila smo z lokalnima jamarjema z Jamarskega društva Karlovica Dolenja vas raziskovali Jamo pod cesto in Jamo pod gradom oz. Svinjsko jamo.

4.6 IZLOV RIB NA DVOJNEM JEZERU

V juliju smo skupaj z ribiči z Zavoda za ribištvo RS izlavljali zlatovščice in pisance iz Dvojnega jezera v dolini Triglavskih jezer.

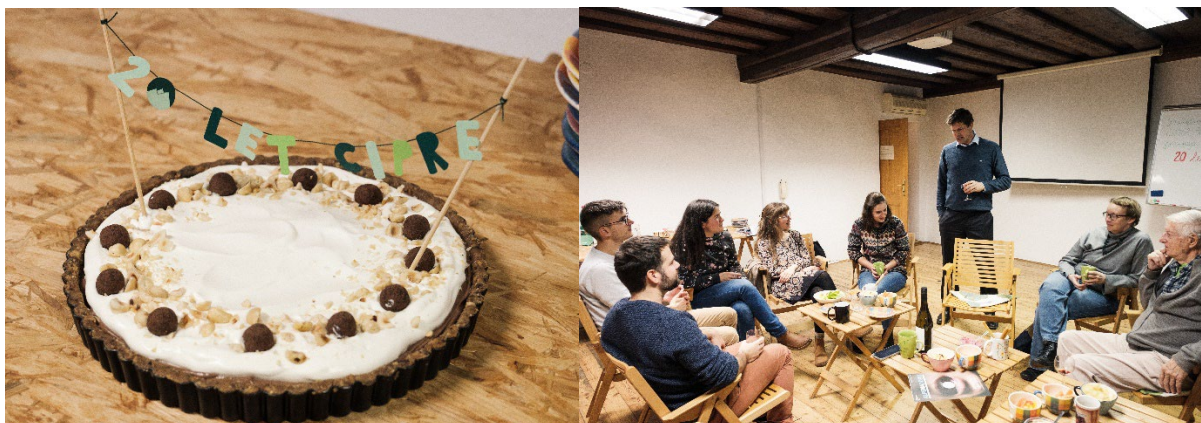

Slika 15: Odstranjevanje ujetih rib iz mrež in postavitve mrež

4.7 PRAZNOVANJE 20 LET DRUŠTVA

Ob koncu leta smo se člani CIPRE Slovenija tudi podružili ob neformalnem praznovanju 20-letnice društva CIPRA.

Slika 16: Utrinka s praznovanja

4.8 PODPORE POBUDAM

Podprli smo vrsto pobud, ki so bile oblikovane s strani PlanB, CIPRE, T&E in drugih evropskih naravovarstvenih in okoljskih mrež.

5 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA – L. 2024

Finančno poročilo za obdobje 1. 1. 2024–31. 12. 2024		Vrednosti v EUR
PRILIVI	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev (javna naročila, sodelovanje na projektih, storitve)	32.891,57
	Dotacije iz proračunskih sredstev	111.703,56
	Dotacije iz drugih fundacij, skladov in ustanov	37.048,40
	Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb	2.438,33
	Članarine in prispevki članov (dohodnina fizičnih oseb)	1.323,01
	SKUPAJ	185.404,87
STROŠKI	Stroški porabljenega materiala	1.421,81
	Stroški storitev	34.530,45
	Stroški plač zaposlenih	112.879,62
	bruto plače	86.123,74
	dajatve na plače	14.253,69
	povračila stroškov	12.502,19
	Amortizacija opreme	1.582,81
	Članarine, takse	2.839,89
	SKUPAJ	153.254,40
Presežek prihodkov nad odhodki		32.150,47
Davek od dohodka		465,09
Čisti presežek prihodkov nad odhodki		31.687,26

6 DRUŠTVENI SKLAD

Leto		Čisti presežek prihodkov na odhodki	Stanje celoten društveni sklad
2004	408.444,49 SIT	1.704,41 €	1.704,41 €
2005	3.171,24 SIT	13,23 €	1.717,64 €
2006	-198.599,00 SIT	-828,74 €	888,90 €
2007		-2.787,93 €	-1.899,03 €
2008		1.331,77 €	-567,26 €
2009		7.951,59 €	7.384,33 €
2010		-885,75 €	6.498,58 €
2011		2.186,00 €	8.684,58 €
2012		-12.011,91 €	-3.327,33 €
2013		1.102,79 €	-2.224,54 €
2014		605,12 €	-1.619,42 €
2015		1.393,43 €	-225,99 €
2016		5.151,69 €	4.925,70 €
2017		-337,55 €	4.588,15 €
2018		1.705,61 €	6.293,76 €
2019		874,85 €	7.168,61 €
2020		- 171,18 €	6.997,43 €
2021		339,18 €	7.336,61 €
2022		5.701,35 €	13.037,96 €
2023		17.182,03 €	30.219,99 €
2024		31.687,26	61.907,25 €

7 POJASNILA K FINANČNEMU IZKAZU – L. 2024

Med prihodki v letu 2024 izstopajo:

- Prihodki od prodaje proizvodov in storitev (javna naročila, sodelovanje na projektih, storitve) in sicer 32.891,57 € - sredstva za pripravo OCPS Šoštanj, NCPS, partnerstva v projektu Aktivno v šolo in zdravo mesto, PlanB za Slovenijo, izvedba predavanj in delavnic.
- Dotacije iz proračunskih sredstev, in sicer 111.703,56 €. – sredstva JeloviZA, Trata 2.1, Alpski Kompas, Povezani za gozdove, Trajnostno na delo, JalPPE, DELCI, na deželo po delo.
- Dotacije iz drugih fundacij, skladov in ustanov, in sicer 37.048,40 € - ViaAlpina Youth, Ground:Breaking, sredstva krovne organizacije.
- Veseli smo bili tudi donacije društvu v okviru sofinanciranja izvedbe projektne aktivnosti ter
- plačanih članarin in dohodnine fizičnih oseb v višini 1.323,01 €.

Med odlivi izstopajo:

- Strošek plač zaposlenih, ki je v letu 2024 znašal 112.879,62 €. Strošek plač je povezan s povprečnim številom zaposlenih na podlagi delovnih ur, ki je znašal 4,20 (4,79 v 2023) in dvigom bruto mesečne postavke zaposlenih.
- Stroški storitev, ki so v letu 2024 znašali 34.530,45 € - avtorski honorarji in druge intelektualne storitve (lektoriranje, računovodstvo, izdelava publikacij).

8 NADALJNJE DELO 2025-2026

V letu 2025 bomo še naprej naslavljali vprašanja:

- Vplivanja na prometne politike in podporo ukrepom trajnostne mobilnosti s ciljem zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov iz sektorja promet ter bolj pravične razporeditve mobilnostnih možnosti za vse prebivalce Slovenije (vodenje Koalicije za trajnostno prometno politiko, projekt Trajnostno na delo, Aktivno v šolo in zdravo mesto, izdelava OCPS ter podlaga za NCPS ogled dobrih praks trajnostne mobilnosti, JalPPE).
- Izobraževanja in opolnomočenja ciljnih skupin za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe (Študentski forumi: Mikrofon podnebu 2025).
- Delo z mladimi in vključevanje ranljivejših skupin – projekt ViaAlpina Youth in Na deželo po delo.
- Upravljanja naravnih območij in izboljšanja stanja ekosistemov ter usmerjanja obiska skladno z nosilnimi zmogljivostmi – PlanB (delovna skupina za naravo).
- Razpečatenja tal in izboljšanja kakovosti prsti – Ground:Breaking.

Oddali smo predloge sodelovanja v programu Ekosklad – mrežni razpis, Erasmus+ (3 projekti), Ministrstvo za kulturo, poziv Mestne občine Ljubljana in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (LAS Srce Slovenija) na temo trajnostnih prometnih politik, ledenikov, ESG merila, razpečatenja in mestnega toplotnega otoka, kulturne dediščine suhih zidov ter izboljšanja kakovosti vode na izvirih.

8.1 PROJEKTI, AKTIVNOSTI 2025-2026

- alpMedia, Alpe na odru (neprekinjeno)
- Aktivno v šolo in zdravo mesto (zaključek november 2025, prijavljen nov razpis)
- ViaAlpina Youth: 2023-2025
- Ground:Breaking: 2023-2026
- vodenje projekta Trajnostno na delo (do decembra 2025)
- sodelovanje v projektu Delci ter Na deželo po delo (do konca novembra 2025) in JalPPE (do junija 2025)
- LIFE C4C : študentski tabor (marec, april 2025), nadaljevanje oktober 2026 – odvisno od uspešnosti na razpisu
- sodelovanje v mreži Plan B za Slovenijo in koordinacija mreže Koalicije za trajnostno prometno politiko (odvisno od uspešnosti na razpisu)
- priprava OCPS Šoštanj (do sredine aprila 2025), priprava podlage za NCPS (konec marca 2025)
- izvedba ogleda dobrih praks v okviru ETM (2025 in 2026)